

Til: Olje- og energidepartementet

Akersgata 59

0180 Oslo

Avsender: 10 av Norges største nettselskap

Hva: Innspill til stortingsmelding

Dato: 10.12.2020

[Innspill: Stortingsmelding om Langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser](#)

Norge trenger en strategi for elektrifiseringen

OED har varslet at regjeringen i løpet av våren 2021 legger frem en melding for Stortinget om langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser. OED har varslet at kraftsystemet på land og elektrifiseringen av samfunnet vil være viktige elementer i meldingen.

Som representanter for nettselskapene i Norge vil vi rose OED for initiativet til denne meldingen, og vi ønsker å bidra inn i arbeidet med våre innspill. Elektrifisering og et godt strømnnett er svært viktig for å lykkes med å nå både klima- og verdiskapingsmål. De 10 nettselskapene vi representerer har rundt 2,35 millioner kunder som utgjør 74 prosent av landets nettkunder. Vi har tatt et strategisk valg om å bidra aktivt til elektrifiseringen av Norge. Dette innebærer å møte taktskiftet som storskala elektrifisering innebærer, og å aktivt bidra til å løse utfordringene vi møter, inkludert å løfte problemstillinger av betydning for å nå norske mål om elektrifisering og næringsutvikling.

Det norske strømforbruket vil øke med 20-30 % frem mot 2030 som følge av elektrifisering og etablering av grønn industri, og nytt forbruk kommer gjerne i områder der det i dag er lite forbruk, f.eks. ytterst ved kysten. **Vi ser nå mange eksempler der manglende nettkapasitet er til hinder for ønsket elektrifisering og næringsutvikling.** Det tar lang tid å få på plass store nettanlegg og investeringskostnadene er betydelige. Vi er bekymret for om klimamålene og målene om ny, elektrisk næring ikke nås dersom problemstillingene ikke løses.

Vår oppfordring til OED er derfor å inkludere en elektrifiseringsstrategi i meldingen som svarer på hvordan man skal sikre nok nett i tide og til en akseptabel kostnad for næring og samfunn.

Omstillingen som er nødvendig for å gjennomføre elektrifiseringen er sektorovergripende. Vi mener at det er behov for en helhetlig og koordinert strategi for å sikre en rask og kostnadseffektiv realisering. Problemstillingen er krevende og vi som nettselskap sitter ikke på løsningen alene, men bidrar gjerne i utformingen av strategien sammen med myndighetene.

Noen viktige problemstillinger som bør inkluderes og drøftes i elektrifiseringsstrategien er:

- Er dagens rammevilkår og regulering av nettselskapene tilstrekkelig for å realisere tilfredsstillende nettkapasitet i tide? Omstillingen til et lavutslippssamfunn er gitt tidsfrister (2030 og 2050) uttrykt av Stortinget i form av både stortingsvedtak og i Klimaloven.
- Etablering av nytt nett tar lang tid og kan i noen tilfeller ikke stå klart før etter 2030 – hvordan påvirker dette mulighetene for ny næring og elektrifisering?
- Store nettanlegg er kostbare og regningen dekkes av våre kunder - hvordan sikre at finansieringen av mer elektrifisering og tilhørende nettløsninger oppfattes som rettferdig blant landets nettkunder?

Vi tar gjerne et møte med OED for å utdype og belyse problemstillingene vi står overfor.

Eksempel på utfordringene

Det finnes mange eksempler på planlagt næringsutvikling og elektrifisering på steder uten tilstrekkelig nettkapasitet. Elektrifisering av ferger og annen transport, elektrifisering av oppdrett i sjø og på land, etablering av ny grønn næring som datasenter, batterifabriker og hydrogenproduksjon utfordrer nettkapasiteten, særlig langs kysten fra sør til nord. Vi vil illustrere problemstillingen gjennom eksempler fra Øra Industripark.

Etablering av storskala nettanlegg er kostbart: Norgesnett har sett på muligheten for å elektrifisere to av industribedriftene på Øra Industriområde. En av bedriftene er St. Gobain Gyproc som produserer gipsplater. Selskapet trenger 28 MW nettkapasitet for å kutte 14.000 tonn CO₂-ekv. årlig. Oppgraderinger i regionalt- og lokalt distribusjonsnett for å sikre tilstrekkelig nettkapasitet til denne kunden har en prislapp på ca. 50 millioner kroner. Av dette må bedriften selv dekke rundt 30 millioner kroner i anleggsbidrag.

Men for den neste kunden som ønsker å elektrifisere, er historien en annen, siden all tilgjengelig nettkapasitet er brukt til gipsfabrikken. Kronos Titan produserer titandioksid og deres prosesser slipper ut 35.000 tonn CO₂-ekv. årlig. Utslippskutt gjennom elektrifisering vil kreve oppgradering av en sentralnett-trafo og nytt nett fram til fabrikken, kostnadsestimert til 0,5-1 milliard kroner. Anleggsbidraget til Kronos Titan er ikke beregnet, men kan fort ende på 100-200 millioner kroner.

Etablering av nytt nett tar lang tid og kan i mange tilfeller ikke stå klart før etter 2030.

Nettanlegg som beskrevet for elektrifisering av Kronos Titan inkluderer både regionalt distribusjonsnett og sentralnett. Tidsperspektivet for etablering av nettanlegg av denne typen er minst 10 år. Avkarbonisering som krever omfattende nettanlegg kan dermed ikke bidra til å oppfylle Klimaloven i 2030.

Avsendere er:

Agder Energi Nett – Jan Erik Eldor

Troms Kraft Nett – Eirin Kjølstad

BKK Nett – Ketil Tømmernes

Elvia – Kristin Lian

Glitre Energi Nett – Tore Morten Wetterhus

Linea – Steinar Benum

Lyse Elnett – Håvard Tamburstuen

Norgesnett – Mona Askmann

Skagerak Nett – Øivind Askvik

Tensio – Trygve Kvernland